

tægt, side 63.

Af grundbetingelsen følger, at ransagningen med henblik på anholdelse altid kan foretages på den pågældendes bopæl og i de lokaliteter, som tilhører den pågældende, idet der i disse tilfælde altid vil være en vis formodning for, at den pågældende opholder sig der. For ransagning på lokaliteter, som den eftersøgte ikke råder over, kræves, at der foreligger oplysninger, som sandsynliggør, at den eftersøgte opholder sig på stedet.

Af retsplejelovens § 755 fremgår de materielle betingelser for at foretage anholdelse af en mistænkt under efterforskning. Udvalget finder ikke grundlag for at fastsætte særskilte krav til kriminalitet og mistanke, når ransagning skal gennemføres med henblik på anholdelse. Det er således tilstrækkeligt, at grundlaget for anholdelse er opfyldt.

I § 759 nævnes alene ransagning af hus. Ifølge betænkning nr. 728/1974, side 70, skal bestemmelsen anvendes analogt på andre rum end hus - f.eks. beboelsesvogne og skibe. Ransagning med henblik på anholdelse kan undertiden forekomme med hensyn til andre lokaliteter eller genstande, f.eks. skure, telte eller biler, hvor en person kan skjule sig, og udvalget foreslår derfor, jf. lovudkastets § 759, stk. 1, at det præciseres, at ransagning med henblik på anholdelse omfatter både huse og andre lokaliteter eller genstande. Ransagningen må selvsagt ikke strække sig ud over sit formål, og det følger heraf, at ransagning med henblik på anholdelse ikke omfatter genstande, hvor en person ikke kan være skjult, f.eks. skuffer og tasker. Se dog ovenfor kapitel 4.1.2. (side 71) om ransagning af en ikke-mistænks lokaliteter i forbindelse med pågribelsen af en mistænkt.

5.7. Privat ransagning.

Retsplejeloven indeholder i § 755, stk. 2, og § 825, stk. 1, 3. pkt., hjemmel for private til at foretage anholdelse

og beslaglæggelse. Der er ikke efter retsplejeloven hjemmel til privat ransagning.

Udvalget har overvejet, om der er behov for en sådan hjemmel. Der kunne tænkes situationer, hvor adgang hertil vil være praktisk, f.eks. ved en butikskontrollants pågribelse af en formodet butikstyv.

Udvalget er imidlertid ikke bekendt med oplysninger om, at der i praksis har været følt et savn af en sådan hjemmel. Normalt ordnes spørgsmålet vel ved hjælp af et samtykke, som - når det afgives over for private - gør indgrebet lovligt. Giver der ikke samtykke, kan tilbageholdelse ske i medfør af § 755, stk. 2, indtil politiet kommer til stede.

Når hertil kommer, at der kan være en vis betænkelighed ved at hjemle private en adgang til at foretage den **integritet** skrænkelse, som en ransagning er, og som ikke har samme foreløbige karakter som en privat anholdelse eller beslaglæggelse, mener udvalget ikke at kunne foreslå en regel om privat ransagning.

5.8. Andre særlige regler.

5.8.1. "Razzia" i større områder.

Retsplejelovens § 795, stk. 1, nr. 1, jf. nr. 2 c, indeholder en særlig hjemmel til ransagning hos personer, der ikke er sigtede, når ransagningen omfatter en samling af huse, som udgør en by eller en større afgrænset del af en by eller et sogn. Sådant ransagning betegnes ofte "razzia".

Det karakteristiske ved "razzia"-reglen er, at der ikke stilles noget indikationskrav i loven. Dette hænger sammen med, at en "razzia" i forhold til den enkelte person, som den er rettet imod, anses som mindre byrdefuld end andre ransagninger, idet alle naboerne udsættes for samme indgreb.